

lähisuhtevägivald olukord Eestis

Sirje Otstavel
Tartu Naiste Varjupaik
Eesti Naiste Varjupaikade Liit
30.11.2008

statistika

- lähisuhtevägivalla ohvritest on 90% naised ning 10% mehed
- iga päev kogeb Eestis füüsilist vägivalda 252 naist ja seksuaalset vägivalda 33 naist
- aasta jooksul saab Eestis vägivalla tagajärjel vigastada 41 000 naist, neist 7 000 vigastused on tõsised

statistika

- 2/3 vägivallajuhtumitest toimub koduseinte vahel, meeste puhul alla 10 %
- 72% ohvritel on mõni pikaajaline tervisehäire
- 87% ohvritest kurdab stressi ja pideva pingeseisundi üle
- alla 10% ohvritest pöörduv politsei poole

(allikas: Eesti Avatud Ühiskonna Instituut: 2001, 2003)

Korduvate juhtumite kulud ühiskonnale tervikuna

- kannatanute töövõime langus, vaimse ja füüsilise tervise halvenemine
- kulutused meditsiiniabile, töövõimetushüvitisele
- politsei, prokuratuuri, kohtu töökulud
- kulutused kriminaalhooldusele, vanglatele
- korduvad vägivallatsejad
- peres kasvavate laste probleemkäitumine
- kaotatud inimelud, preventatsioon odavam

Vägivalda soodustavad tegurid:

- üldine sooline ebavõrdsus
- vägivalda soodustavad ja õigustavad hoiakud ühiskonnas
- naissoo ja meessoos vastandamine *versus* koostöö
- naiste majanduslik sõltuvus meestest
- spetsialiseerunud juriidilise abi halb kättesaadavus
- lahutusprotsesside aeglus kohtusüsteemis
- jätkuvalt levinud müüdid ühiskonnas vägivalda, vägivallatseja ja ohvri kohta
- ebapiisav toetus ja abi vägivalda kogunud naistele

areng Eestis

- 2001 esimene uuring Eesti Avatud Ühiskonna Instituudilt
- 2002 **Tartu** Naiste Varjupaik
- 2003 teine uuring Eesti Avatud Ühiskonna Instituudilt
- 2005 **Tallinna** Naiste Kriisikodu
- 2006 **Ida-Viru** Naiste Tugikeskus-Varjupaik
Eesti Naiste Varjupaikade Liidu asutamine
- 2007 Viru Naiste Varjupaik (**Lääne-Virumaa**)
- 2008 üleriigiline tugitelefoni **1492**
Viljandi Naiste Varjupaik
Järva Naiste Varjupaik
avamisel **Valga** Naiste Varjupaik

areng Eestis

- alates 2004 ei ole kehaline väärkohtlemine enam erasüüdistusasi
- alates 2005 üle Eesti olemas riiklike ohvriabi-keskuste võrgustik
- alates 2005 Riigi õigusabiseadus
- alates 2006 võimalus ajutise lähenemiskeelu ja lähenemiskeelu saamiseks
- riik on Hasartmängumaksu Nõukogu kaudu oluliselt toetanud olemasolevate varjupaikade tööd ning uute asutamist (projektipõhine)

Ründe tagajärjel surnud (justiitsministeeriumi andmed)

naised

2000: 34

2001: 45

2002: 36

2003: 40

2004: 19

2005: 31

2006: 27

2007: 19

mehed

2000: 156

2001: 162

2002: 123

2003: 108

2004: 90

2005: 92

2006: 72

2007: 76

-----
kokku: 254 naist

tapjaks 85-90% juhtudest
meessoost partner

-----
kokku: 876 meest

90% juhtudest tapjaks teine
mees

Praegusel hetkel kannavad karistust vanglates

§§ 113,114: 16 naist

5% koguarvust

§§113,114: 318 meest

95% koguarvust

-----
§ 117: 2 naist

6% koguarvust

-----
§ 117: 33 meest

94% koguarvust

Meediamonitoring 2000 - 2008

Tapetud mehed: ühised joomingud, sageli avalikes kohtades, võlausaldajad, võlgnikud, pettused, palgamõrvad, väljapressimised

Tapetud naised: enamasti kodus, vähem avalikes kohtades

Tapmiseks kasutatud vahendid: haamer, hantel, jahipüss, nuga, käärid, kirves

uputamine, kägistamine

2000

Raplamaal peksis 48-a Rein läbi 97-a Maria, tekitades talle üliraskeid kehvigastusi (sääreluude murrud).

Narvas viskas mees 31-a Tatjanale hapet näkku, tekitades näole keemilise põletuse.

Tartumaal laskis 52-a Uno jahipüssikärbikust maha oma 49-a naise Sirje, seejärel laskis ka iseenda maha.

2001

Viljandis teatas 51-a Leo politseisse, et ta lõi oma naisele, 50-a Ainole noaga kõhtu 10. novembril, ja kuna naine arsti poole ei pöördunud, suri ta 16. novembril.

2002

Viljandimaal süütas 46-a Arvo pärast elukaaslasega tülliminekut maja, kus viibisid ka nende 6 last. Majast jäid järele vaid söestunud seinad ja korsten. Külaelanikud iseloomustasid Arvot kui toredat ja korralikku pereisa.

Meriväljal tungis mees kallale oma endisele elukaaslasele ja lõi talle vastu pead. Mees oli lõhkunud naise autol kaks rehvi, kruvinud masinalt maha numbrimärgid ja need ära peitnud. Naabrid kutsusid abi.

2003

Raplamaal lõi 50-a Nikolai puuprussiga kaks korda vastu pead oma 53-a elukaaslasele Mariannele, nii et kannatanu kukkus maha. Seejärel raius Nikolai Mariannel kirvega pea maha.

34-a Aleksander laskis kohtusaalis Ida-Virumaal maha oma endise elukaaslase, 24-a Ljudmila ja tolle ema, 61-a Valentina. Kohtus pidi arutatama elatisraha asja.

Tallinnas tappis 36-a Urmas oma elukaaslase 11-a poja, lüües talle telliskiviga vastu pead. Tapmise põhjuseks olid lapse ema poolt mehele tehtud etteheited joomise pärast, mida laps pealt kuulis.

2005

Tallinnas torkas 36-a Ahto oma 30-a naisele Riinale noaga südamesse nende 7-kuuse poja nähes. Lahkamisel selgus, et naine oli lapseootel.

Luunjas ähvardas purjus 49-a mees ennast õhku lasta, kui elukaaslane talle sularaha ei anna. Oma sõnade kinnituseks lõhkas mees detonaatori. Keegi plahvatuses viga ei saanud.

Ärimees Mati Kebina lõi oma naisele Kairele vaasiga vastu pead, nii et naine suri koljutrauma tagajärjel. Mees mässis naise surnukeha killesse ja jättis metsa alla vedelema, see leiti juhuslikult aasta hiljem. 4 ühist last.

2005

Lääne-Virumaal tappis 70-a Uudo oma 65-a elukaaslase Reeda, lüües talle kirvega pähe. Kuriteo varjamiseks kuhjas ta järgmisel päeval laiba okstega üle, kõige peale pani autokummi ja süütas hunniku põlema.

Narvas valas 35-a Pavel kättemaksu eesmärgil bensiiniga üle voodi ja voodis lebava endise abikaasa Jelena ning viskas sinna välgumihkli, et maja süüdata.

Tulekahju tagajärjel suri vingumürgitusse üks nende ühistest lastest, 12-a Toma.

2006

Muugal tulistas 17-a Nikolai kuuli kuklasse 22-a Pille-Riinile. Nikolail oli tol hommikul tekkinud mõte sel päeval mõni ilus tüdruk maha lasta.

Tallinnas tulistas 34-a Renno oma endist ülemust, 33-a Kristinat mitu korda pea- ja kehapiirkonda. Naine suri sündmuskohal. Mees lasi end järgmisel päeval maha.

Jõgevamaal lõi 48-a Evald oma pimedale naisele, 48-a Heljule 4 torke- ja 8 löikehaava, seejärel lohistas naise aita ja pani ööseks luku taha. Mees poos ennast pärast seda üles, naine jäi imekombel ellu.

2007

Viljandis lõi 23-a mees oma endise elukaaslasele, aastase lapse emale, 18-a Sirlile šampusepudeliga pähe. Seejärel kägistas ta naise. Tapmise põhjustasid erimeelsused, sealhulgas lapse kasvatamisel.

36-aastane mees, kes võttis enesetapmise eesmärgil morfiinitablette, segas neid ka oma 6-aastase lapse jäätee sisse. Laps toimetati haiglasse, kus tema seisund stabiliseerus.

Narvas ründas Eduard oma endist elukaaslast, lõi tema pead korduvalt vastu metallaeda ning kustutas seejärel sigareti vastu tema rinda.